

KONFERENCA E PARË, 15.06.2017

“SHËNDETI I GJIMNAZISTËVE DHE STUDIME TË INTEGRUARA TË FUSHAVE BIOMJEKËSORE”

SHKOLLA E MESME JOPUBLIKE “IBRAHIM KODRA”, DURRËS

LËNDA: KIMI

PROJEKT Nr. 10

Tema: “Medikamentet farmaceutike”

Punoi: Seidi HOXHA
Adela ALLKO
Antea KËRÇOVA
Eugen MALI
Dejon BAKU

Udhëhoqi: Albana SHYTI

Durrës, 2017

Objektivat e Realizuara

- Ç'janë medikamentet?
- Historia e medikamenteve;
- Llojet e medikamenteve;
- Efektet anësore të medikamenteve;
- Veprimet në raste emergjence;
- Kutia e ndihmës së shpejtë;
- Ç'janë antibiotikët?
- Rezistenca ndaj antibiotikëve;
- Shkaqet e rezistencës;
- Masat e parandalimit dhe të kontrollit;
- Këshillat kryesore për parandalimin e rezistencës.
- Zbulimet e fundit.

Ç'janë medikamentet?

- Një medikament është një substancë ekzogjene organike ose inorganike, natyrore ose sintetike, e aftë për të bërë modifikime funksionale në një organizëm të gjallë.
- Medikamentet mund të themi se janë ato substanca që kurojnë organizmat e gjallë me probleme shëndetësore. Procesi i kurimit të organizmave me anë të medikamenteve u quajt kimioterapi nga bashkimi i fjalëve terapi – trajtim dhe kimio-kimike.

Historia e medikamenteve

- **Mjekësia në Antikitet**

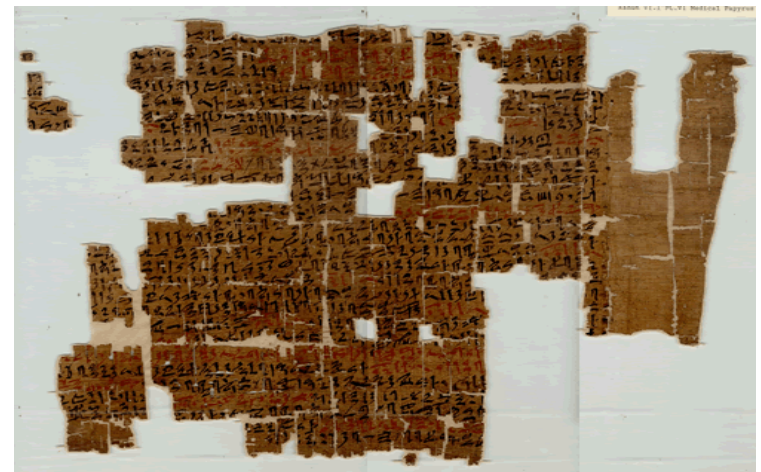
Papirusi Kahun është teksti më i vjetër mjekësor i çdo lloji që daton rreth vitit 1800 pes në Egjiptin e lashtë. Ajo përshkruan metoda të tilla si përdorimi i mjaltit për të trajtuar infeksionet dhe këmbët e bletëve për të trajtuar dhimbjet e qafës.

- **Mjekësia në Mesjetë**

Mjekësia mesjetare nuk kishte përparime në kirurgji, por vetëm disa ilaçe të efektshme. Shërimit e folklorit dhe komponimet me bazë helmuese metalike ishin trajtime popullore. Theodoric Borgognoni ishte një nga kirurgët më të rëndësishëm të periudhës mesjetare, përgjegjës për futjen dhe promovimin e përparimeve të rëndësishme kirurgjikale duke përfshirë praktikën antiseptike bazë dhe përdorimin e anestezive.

- **Mjekësia Moderne**

Mjekësia moderne ka arritur përparime të dukshme në çdo fushë të saj. Medikamente të reja janë zbuluar për trajtimin dhe parandalimin e sëmundjeve të ndryshme.

Llojet e medikamenteve

- Barnat anti-inflamatore

Janë barna kundër inflamacioneve të ndryshëm që paraqiten tek njeriu mirëpo këto lloj barnash ndonjëherë mund të jenë edhe shume te rrezikshme per organizmin e njeriut si dhe per organet në veçanti.

- **Barnat me origjinë bimore**

Sëmundje të shumta në trupin e njeriut si p.sh., obeziteti, diabeti, sëmundjet e zemrës, forma të ndryshme tumorale, etj; shpesh si shkak kryesor kanë një dietë ushqimore dhe një ushqim të papërshtatshëm. Por jo vetëm kaq. Mjaft prej tyre mund të arrijnë të parandalohen falë një ushqyerje të shëndetshme dhe barnave mjekësore me origjinë bimore.

- **Analgjzikët**

Janë barna që përdoren kundër dhimbjeve të ndryshme. Blikojnë enzimën ciklooksigenazë.

Efekti analgjzik arrihet duke bllokuar sintezën e prostaglandinave dhe rritjen e pragut të ndjeshmërisë së dhimbjes.

- **Antipiretikët**

Janë barna që përdoren për uljen e temperaturës
Barnat që përdoren më së shumti janë të njëjta me analgjezikët dhe disa me antireumatikët si paracetamoli, aspirina, diklofeni etj.

- **Antireumatikët**

Këto janë barna që përdoren për sëmundjet reumatike

- **Sedativët**

Sedativët janë substanca të cilat qetësojnë individin duke i ulur nervozizmin. Në rastet e mbidozës së tyre mund të shkaktojnë humbje ndjenjash madje edhe vdekje.

Efektet anësore të medikamenteve

- Reaksion alergjik;
- Ndryshime në frymëmarrje;
- Konfuzion dhe irritim;
- Rënia e presionit të gjakut;
- Të qënurit i përgjumur;
- Probleme gastrointestinale.

Veprimet në raste të emergjencës

- Frymëmarrja gojë më gojë;
- Masazh kardiak;
- Hemoragjia, me dy gishta ndalon gjakderdhjen;
- Helmimi, qumësht me sheqer për ta “shpëlarë” organizmin;
- Ujë të ftohtë dhe amoniak për të fiktit.

Kutia e ndihmës së shpejtë

Ç'janë antibiotikët?

- Antibiotikët janë barna antimikrobikë të cilët mbysin dhe parandalojnë rritjen e baktereve edhe disa infeksioneve kërpudhore. Përdoren për shërimin e infeksioneve bakteriale, infeksioneve kërpudhore dhe atyre nga parazitët, ndërsa në viruset nuk bëjnë dobi. Antibiotikët kanë efekt shërues në infeksione dhe mund të shpëtojnë jetë. Nëse nuk merren në mënyrë të rregullt, antibiotikët shkaktojnë më shumë dëm sesa dobi.

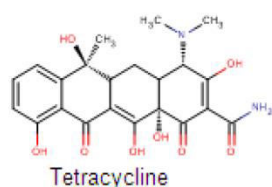
Antibacterial (Typical Mechanism)
Primary Target is 30S /rRNA Ribosomal

Antibacterial (Atypical Mechanism)
Primary Target is NOT Bacterial Ribosomal

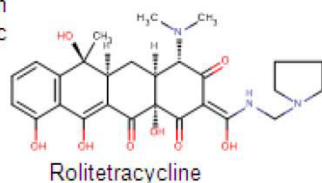
Antifungal (Oxidative Stress)
Ionophore and Chelation Mechanisms

Antitumor (Multi Target Mechanism)
Pro Apoptotic and Oxidative Stress

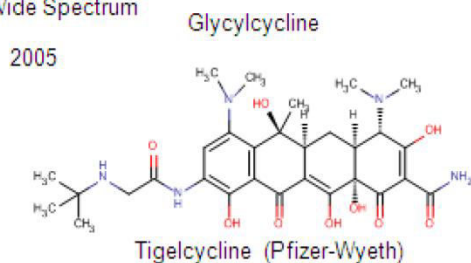
1st Generation
Natural Product
1948

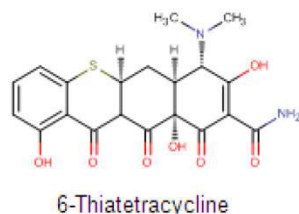
2nd Generation
Semi Synthetic
Product
1960

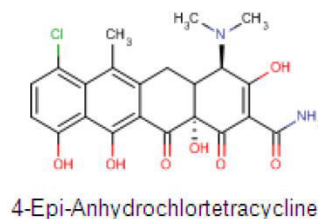
3rd Generation
Synthetic Product
Wide Spectrum

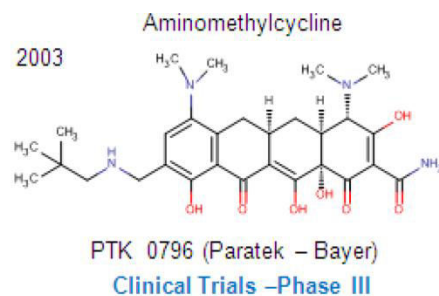
1970

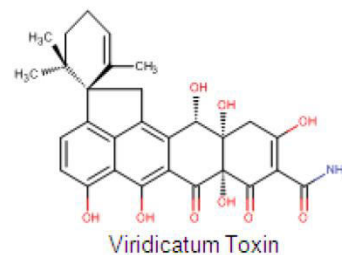
1980

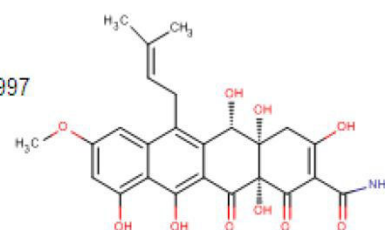
2003

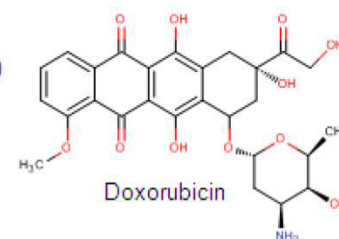
1975

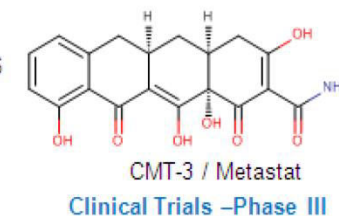
1997

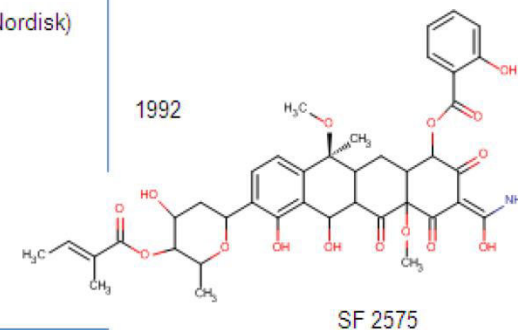
1960

1986

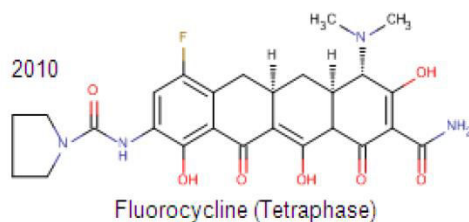

1992

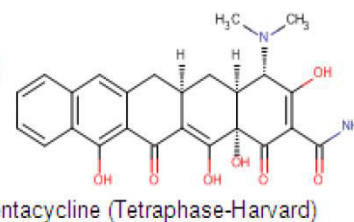

New 3rd Generation
Synthetic Product
Highly Bacterial
Specific

All these compounds are in Pre-clinical Trials

2011

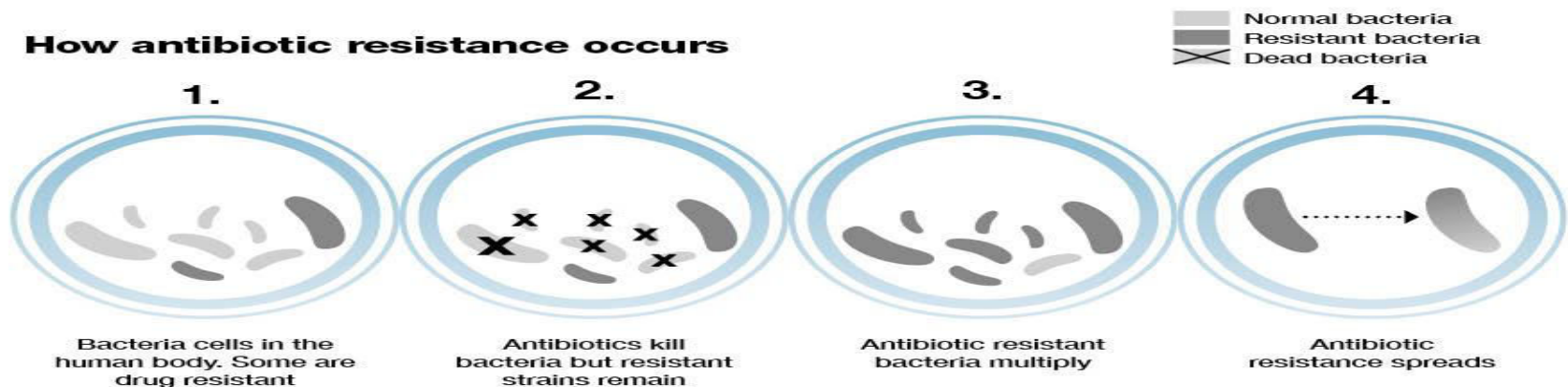

1976-2002

Tetracycline derivative coupled with metals used in Neutron Capture Therapy are not considered in this paper. However, they are an other example of Tetracycline drugs used as antineoplastic agents.

Rezistenca ndaj antibiotikëve

- Rezistenca ndaj antibiotikëve është aftësia e mikrobeve për t'i përballuar veprimit të antibiotikëve. Bakteret rezistente, përkundër terapisë me antibiotikë mbijetojnë duke vazhduar shumimin dhe duke zgjatur sëmundjen.
- Në mjekimin e infeksioneve me baktere rezistente mjekët detyrohen të përzgjedhin antibiotikë të tjerë, të cilët janë shumë më të shtrenjtë dhe kanë më tepër efekte anësore. Në anën tjetër, industria farmaceutike ka ngelur mbrapa në zbulimin e antibiotikëve të rinj.

Shkaqet e rezistencës

- Rritja e përdorimit të antibiotikëve.
- Përdorimi i paarsyeshëm i tyre.
- Marrja e antibiotikëve pa recetë të mjekut.
- Mungesa e kontrollit të infeksioneve në spitale.
- Shpërdorimi i antibiotikëve në sektorin e veterinarisë.

CAUSES OF ANTIBIOTIC RESISTANCE

Over-prescribing
of antibiotics

Patients not finishing
their treatment

Over-use of antibiotics in
livestock and fish farming

Poor infection control
in hospitals and clinics

Lack of hygiene and poor
sanitation

Lack of new antibiotics
being developed

Masat e parandalimit dhe të kontrollit

- * Rritja e ndërgjegjësimit për problemin e rezistencës antimikrobike;
- * Masat administrative nga ekzekutivi i vendit për reduktimin e përdorimit të antibiotikëve dhe hartimit të një strategjie shtetërore;
- * Përmirësimi dhe zgjerimi i sistemeve të mbikëqyrjes së rezistencës antimikrobike dhe i konsumit të antibiotikëve në spital dhe komunitet;
- * Fuqizimi i masave të kontrollit dhe parandalimit të infeksioneve;
- * Hulumtimet shkencore dhe edukimi i vazhdueshëm i mjekëve në të gjitha nivelet e kujdesit shëndetësor.

Këshillat kryesore për parandalimin e rezistencës ndaj antibiotikëve:

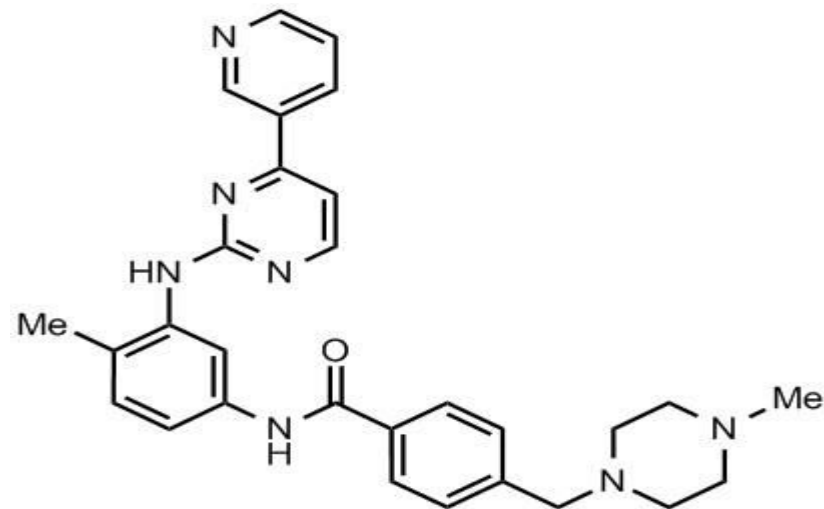
- * Mos merrni antibiotikë pa recetë nga mjeku;
- * Antibiotikët NUK kanë kurrfarë dobie nëse keni ftohje apo grip;
- * Nëse keni nevojë për antibiotikë, atëherë përdorini ato me përgjegjësi;
- * Përmbajuni këshillës së mjekut tuaj për orarin dhe mënyrën e përdorimit të antibiotikëve;
- * Mos i përdorni antibiotikët që kanë mbetur nga përdorimi i mëparshëm;
- * Pyesni mjekun apo farmacistin për mënyrën e hedhjes së antibiotikëve të mbetur.

Përdorimi i drejtë i antibiotikëve ndal rezistencën e baktereve.

- **TË RUAJMË VEPRIMIN EFEKTIV TË ANTIBIOTIKËVE!**

Zbulimet e fundit

- Hulumtuesit nga Instituti Burnet, Universiteti Monash në Australi kanë zbuluar një mënyrë për të bllokuar furnizimin dhe ushqyerjen e parazitit të malaries me proteina nëpërmjet një medikamenti mjekësor.
- Gleevec është një medikament i mrekullueshëm për trajtimin e llojeve të ndryshme të kancerit. Rezultatet e një studimi 5 vjeçar dalin në përfundimin se 89% e pacientëve që u trajtuan me Gleevec fituan luftën me kancerin.

imatinib (Gleevec)

Bibliografia

- <http://ëëë.femra.net/antibiotiket-cfare-duhet-ditur-per-to/>
- <http://ilace.al/barna/cfare-jane-medikamentet-antiparazite>
- <http://farmacia-info.ëëebly.com/llojet-e-barnave.html>
- <http://telegrafi.com/rezistenca-ndaj-antibiotikeve-problem-global-i-shendetit-publik/>
- <http://ëëë.albasoul.com/vjeter/modules.php?op=modload&name=Neës&file=article&sid=1381>
- <http://telegrafi.com/rendesia-e-dhenies-se-ndihmes-se-pare/>
- https://en.ëikipedia.org/ëiki/First_aid_kit

**THANK YOU
FOR YOUR
ATTENTION**

